

Упоредна
правна
традиција

Фондација Алан Вотсон

Васојевички Закон у 12 точка

Историјат издавања

Од давнина је у Васојевићима постојао обичајни законик. Уз додатке, усвојила га је Свеопшта народна скупштина Васојевића, крајем 1829. или у првој половини 1830, а потврдио игуман манастира Ђурђеви Ступови, Мојсије Зечевић, који је скуп и сазвао. Васојевички Закон у 12 точка објавила је, 1929. године, Српска краљевска академија у Београду са коментарима др. Илије Јелића. Електронску верзију издања СКА објавио је историјски магазин Српско наслеђе (дио први, дио други). Васојевички Закон у 12 точка публиковали су и г-дин Рајко Бабовић, 1990. године и издавачка кућа Ступови из Андријевице 1997. године.

Ово електронско издање по благослову Митрополита Црногорско-приморског Амфилохија објављују Пројекат Растко Цетиње и Српска земља Црна Гора.

Васојевички Закон у 12 точка

ТОЧКА ПРВА

1. Да се беспоговорно умире сва братства васојевичка и србљачка. Ко не буде олција, да буде нагонџија.
2. Да мушка глава буде триста гроша, а женска триста један.

ТОЧКА ДРУГА

3. Нове џамије да се не граде, а старе да се забатале.
4. Потурчењаке нико да не убија, но да се остави свакоме братству да своје врне у праједовску вјеру. Ако потурице не буду олције, да буду нагонџије, а ћотеци што ко понесе.
5. Ко се поданас потурчи и лажну вјеру прими, да се за Турчина држи.

ТОЧКА ТРЕЋА

6. Ко не притече у помоћ кад душмани ударе на граничаре, да нема никаква дијела у плијену и да се од њега нико не жени нити му ђевојку даје.

7. Ко убије или плијени Колашинца без знања Слатињана кад ови држе вјеру с Колашином градом, да Слатињанима дугује крв.

ТОЧКА ЧЕТВРТА

8. Ко српско украде па се уфати, да плати душло и кметовима ручак. Ако се не уфати, да му је арам.

9. Ко турско украде, да му је алал.

ТОЧКА ПЕТА

10. Ко у кући качкине држи, да им је друг.

ТОЧКА ШЕСТА

11. Који Бранковић душманима јави што главари и народ зборе, да се обестрви он и свако његов на вјечни вијек и амин.

12. Ко своје главаре прескочи и од туђинаравицу тражи, да је крив.

13. Ко поданас оде везиру у Скадар, да се к нама више не врће, а ако се врне, да се тури под томруке, па ако се покаје, да се пусти, а ако не покаје, да се обестрви.

ТОЧКА СЕДМА

14. Карван нико да не дира, но нека иде куд га пут води. Ако часову штету учини да одмах и беспоговорно плати; ако то неће, да му похарани задржи коње и товар докле кмет дође и да буде како кмет рече. Ако кмет у селу није, да пресуди први поштен човјек који се у близини нађе.

ТОЧКА ОСМА

15. Духовници кад у бој иду, да обривте браду и да носе нашке хаљине; ако то неће, да им главари џебану не дају.

16. Бог је створио жену, а не Сатана, и то тако да остане навијек амин. Ко противно говорио, да је проклет: на овоме свијету неимао анђела-чувара, а на ономе не видио раја, већ му душа вјечито у паклу била и испаштала његове муке.

17. Духовници да се оставе жена, а који се курваром обрете, и то се начисто докаже, да се устроји и од свештенодејства одлучи.

ТОЧКА ДЕВЕТА

18. Турци да клањају на своју земљу. Ко их уфати да то раде на његову земљу, да је властан мотком их оћерати, а ћотеци што ко понесе.

19. Хришћани су вољни и на Спасовдан забости крстове и на нехришћанске земље које окружују њихова имања. Нехришћани могу те крстове уклонити са својих башта тек сјутрадан по Спасовудне, а никако прије. Ко противно учини, да плати селу штету и ручак кмету.

20. Ко се поданас уфати да вјештице фата, да се тури под томруке за петнаест дана. Ако би било часове штете да и то плати.

21. Ко копиле у воду удави, да се под гомилу тури.

22. Ко се уфати да ради у завјетне дане, да му се све поквари и нечастивом преда што тих дана уради, а кметовима обашка ручак.

23. Који ковач не удари на Божић прије сунца чекићем у наковању, па се то начисто докаже, да му се преломи чекић и наковањ, а он и свако његов обестрви.

ТОЧКА ДЕСЕТА

24. Ко своју кућу и породицу забатали да се лиши сваке војничке части.

ТОЧКА ЈЕДАНАЕСТА

25. Да данка другог нема осим војводске акче

26. Да војводска акча буде по два гроша с дима на дим.

ТОЧКА ДВАНАЕСТА

27. Да се Васојевићко држи од Ножице до Љешнице, од Бјеласице до на врх Ржнице, и Брезојевица црква, која цвили међу турским градовима као љута гуја међу огњевима.